

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/37/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3720200194
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3720200194.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a sudkýň JUDr. Gabriely Janákovéj a Mgr. Zuzany Holúbkovéj v spore žalobkyne: N. F., nar. XX.X.XXXX, bytom N., Q. XXX/X, zastúpená advokátskou kanceláriou inLEGAL s.r.o., so sídlom Kamenárska 17A, Bratislava, IČO: 52645991 proti žalovanej: Nemocnica s poliklinikou Považská Bystrica, so sídlom Nemocničná 986, Považská Bystrica, IČO: 00610411, zastúpená advokátskou kanceláriou LEGAL POINT s.r.o. so sídlom Nemocničná 979, Považská Bystrica za účasti intervenienta na strane žalovanej: Komunálna poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, Bratislava, IČO: 31595545, zastúpená advokátom JUDr. Felixom Neupauerom, so sídlom Dvořákovo nábřežie 8/A, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 10. júna 2021, č.k. 6C/3/2020-100, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietavom výroku II. čiastočne **m e n í** tak, že žalovaná je **p o v i n á** zaplatiť žalobkyňi 15.000 eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti napadnutého zamietavého výroku II. rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

III. Žalobkyňi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Výrokom III. priznal žalobkyňi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania z priznanej sumy v rozsahu 100 %, ktorú uložil žalovanej zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, ktoré po právoplatnosti rozsudku vydá súdny úradník.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 100.000 eur. Tú odvodzovala od skutočnosti, že jej ako pacientke nebola poskytnutá správne zdravotná starostlivosť zo strany žalovanej ako poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Pre neoznámenie pozitívneho histologického nálezu jej totiž nebola poskytnutá počas celého roka 2017 tomu zodpovedajúca zdravotná starostlivosť, hoci mala diagnózu C50.9 - zhubný nádor prsníka, bez špecifikácie. Až v roku 2018, po pôrode dcéry, jej bola poskytnutá riadna zdravotná starostlivosť. Musela podstúpiť chemoterapiu a náročnú liečbu, čo u nej spôsobilo závažné zdravotné komplikácie a ujmu v osobnom a súkromnom živote.

3. Na základe dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. Znaleckým dokazovaním, ako aj výsledkami šetrenia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou

považoval súd prvej inštancie za nepochybne preukázané, že v dôsledku zlyhania v systéme organizácie práce a logistiky doručenia výsledkov u žalovanej ako poskytovateľa zdravotnej starostlivosti došlo k pochybeniu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalobkyni. Zdravotná starostlivosť nebola žalovanou poskytnutá žalobkyni správne (*lege artis*). Tým je podľa súdu prvej inštancie daná zodpovednosť žalovanej za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti žalobkyne v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Spoluzodpovednosť žalobkyne v konaní nemal za preukázanú.

4. Spornou zostala uplatnená výška nemajetkovej ujmy, ktorú žalovaná aj intervenient na strane žalovanej považovali za neprímeranú. Intervenient tiež namietal, že dokazovanie zo strany žalobkyne smerovalo skôr k zdôvodňovaniu SSU s tým, že akékoľvek dokazovanie skutočností, ktoré zasiahli do fyzickej integrity žalobkyne, sú irelevantné a tiež poukázal na skutočnosť, že následky jej zdravotného postihnutia, prípadne aj psychologických útrap boli dôsledkom okolností vzniku karcinómu prsníka žalobkyne.

5. Súd prvej inštancie uviedol, že je faktom, že v praxi sa môže stať, že práva zo zodpovednosti za spôsobenú škodu a z porušenia osobnostných práv si budú najmä v čiastkových nárokoch na odškodnenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia oproti právu na náhradu nemajetkovej ujmy značne konkurovať, pretože budú založené na základe sčasti totožných a sčasti veľmi príbuzných skutkových okolnostiach. V tomto prípade súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyne zamerlal pozornosť na ich dôsledné odlíšenie, ktoré následne podrobne ozrejmil. Dospel pritom k záveru, že nie je vylúčené, aby sa žalobkyňa ako poškodená domáhala okrem náhrady škody na zdraví aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

6. V zmysle § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie považoval za preukázané, že v došlo k zásahu do osobnostného práva žalobkyne, konkrétne do jej práva na zdravie, telesnú integritu, ľudskú dôstojnosť, práva na sebarealizáciu, vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľuďmi, s príbuznými, rodinného života, ako aj do jej osobnostného práva na súkromie, keď v dôsledku nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti, za ktorú je zodpovedná žalovaná, sa natrvalo zmenil život žalobkyne.

7. Žalobkyňa sa musela zriecť predchádzajúceho spôsobu svojho života, zostala doma na invalidnom dôchodku, musela sa tiež zriecť svojich záujmov, koníčkov. Predtým aktívne športovala, plávala, bicyklovala, spolu s manželom jazdili na motorkách, prišla o radosť z narodenia dieťaťa, nemôžu už fungovať ako normálna rodina. Nemohla si vychutnať materskú dovolenku s dieťaťom, kojiť, riadne plniť rolu matky, keď túto musel prevziať jej manžel. S manželom plánovali počať viac detí, čo je už vylúčené. Všetky tieto skutočnosti sa prejavili na jej psychickom stave, keď z aktívnej, spoločenskej, komunikatívnej, životaschopnej ženy, sa stala uzavretá, smutná a nešťastná, často plakala, máva depresívne stavy, problémy so spánkom, trápí sa, že nemôže byť takou matkou, akou by chcela byť. Má beznádejný pohľad na budúcnosť, neodbytné rušivé myšlienky a strach z budúcnosti, vážne obavy o svoj život, neustále otázky, či prežije, čo ju čaká, trpí úzkosťou z relapsu nádorovej choroby a v neposlednom rade z dôvodu odstráneného prsníka, čo ovplyvnilo aj jej intimitu s manželom, odmieta chodiť na kúpalisko, do wellnes, k moru. Strata prsníka, symbolu ženskosti, žalobkyni priniesla pocity narušenia integrity tela, straty ženskosti a fyzickej príťažlivosti. Zásah je v prípade žalobkyne o to intenzívnejší, že sa jedná o mladú ženu, v produktívnom veku. Bez akýchkoľvek pochyb teda možno podľa súdu prvej inštancie konštatovať, že odstránenie prsníka žalobkyňu zasiahlo nielen v oblasti telesnej, ale zasiahlo aj do ostatných častí jej bytia - psychiky, ako aj vzťahov k sebe samej, cez vzťahy k rodine až po vzťahy s priateľmi, pričom sa zároveň zmenil celý spôsob jej života.

8. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že peňažná satisfakcia je opodstatnená, nakoľko morálna satisfakcia (§ 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka) nie je v tomto prípade postačujúca. Popísané následky sú celkom odlišné od tých, ktoré sú zohľadňované pri obodovaní bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. K duplicitnému uplatneniu náhrady za ten istý zásah v tomto prípade podľa súdu prvej inštancie nedošlo.

9. Súd prvej inštancie sa však stotožnil s námietkou žalovaného a intervenienta o neprímeranosti uplatnenej výšky nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že výška žalobkyňou požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy na osobnostných právach (100.000 eur) je neprímeraná okolnostiam prípadu a následkom zásahu do týchto práv.

10. Náhrada nemateriálnej ujmy v peniazoch slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy, pričom pri stanovení jej výšky súd musí zohľadniť okolnosti, za ktorých k tejto ujme došlo (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Takýmito okolnosťami sú okrem iných aj otázky súvisiace so zavinením zásahu do práv na ochranu osobnosti. Vyššia náhrada bude prichádzať do úvahy v prípadoch úmyselného zásahu do práv na ochranu osobnosti, ako v prípade nedbanlivosti. Súd prvej inštancie ďalej hodnotil závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby, ako aj z ústavného princípu proporcionality, v zmysle ktorého odškodnenie má byť dostatočné, dôstojné a adekvátne. Prihliadol nielen na následky vzniknuté v dôsledku nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti (zásadná zmena života, strata intimity, narušenie manželského, rodinného života, psychické následky, pocity zníženej dôstojnosti), ale aj na príčiny ich vzniku.

11. Vychádzajúc zo záverov znaleckého dokazovania, súd prvej inštancie vzal do úvahy skutočnosť, že bez ohľadu na pochybenie žalovanej, by žalobkyňa aj pri teoretickom zahájení liečby v roku 2017 musela podstúpiť operáciu a veľmi pravdepodobne aj systémovú liečbu (chemoterapiu, rádioterapiu), a teda aj s tým súvisiacimi zásahmi do jej osobnosti. Zároveň vzal do úvahy skutočnosť, že pokiaľ by u žalobkyne bola zahájená liečba ešte v roku 2017, bol by možný operačný výkon pri zachovaní prsníka s biopsiou (str. 20 znaleckého posudku), čím by bol zásah do jej osobnostných práv nepochybne výrazne menší.

12. Ohľadom výšky náhrady súd prvej inštancie porovnal rozhodnutia súdov SR v obdobných prípadoch a porovnal ich s prejednávaným prípadom. Konštatoval, že nemajetková ujma porovnateľná s uplatnenou výškou nemajetkovej ujmy bola priznávaná rodičom za stratu dieťaťa. Táto strata je pre rodiča podľa názoru súdu prvej inštancie všeobecne považovaná za väčšiu, než akékoľvek poškodenie jeho zdravia. I keď uvedené tragické situácie možno len ťažko porovnávať, pre rozhodnutia súdov v obdobných veciach je takéto porovnanie nevyhnutnosťou, vylučujúcou excesy v rozhodovacej praxi. Preto v prípade žalobkyne, ktorá je sama matkou, pokladal súd prvej inštancie ujmu na jej osobnostných právach, ktorú utrpela v dôsledku nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti, za menšiu, než utrpeli v iných prípadoch rodičia v dôsledku straty dieťaťa pri dopravnej nehode (súd prvej inštancie upozornil na tieto rozhodnutia pri strate dieťaťa: Krajský súd Nitra sp. zn. 5Co/264/2017 - finančná náhrada 25.000 eur, Krajský súd Prešov sp. zn. 17Co 212/2015 zo dňa 26.5.2015 - finančná náhrada 2 x 20.000 eur, Krajský súd Bratislava sp. zn. 4Co 470/2011 - finančná náhrada 24.895,44 Eur, Krajský súd Trnava sp. zn. 24Co 479/2012 - finančná náhrada 25.000 eur, Krajský súd Prešov sp. zn. 20Co 183/2014 zo dňa 26.5.2015 - finančná náhrada 23.000 eur, Okresný súd Rimavská Sobota, sp.zn. 8C/103/2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 15Co/171/2012 - finančná náhrada manželke 20.000 eur a deťom po 15.000 eur).

13. Porovnateľným tejto veci, samozrejme s prihliadnutím na odstup času, ktorý uplynul od vydania týchto rozhodnutí, sú podľa súdu prvej inštancie i prípady poskytnutej náhrady nemajetkovej ujmy v rámci zdravotníckej starostlivosti a zásahu do súkromia, napr. NS SR sp. zn. 6Cdo 168/2010 zanedbanie liečebno-preventívnej starostlivosti s následkom smrti dcéry 2 x 33.194 eur, Krajský súd Nitra sp. zn. 25Co 18/2013 smrť hospitalizovaného syna následkom neodborného postupu 20.000 eur matka, Krajský súd Trnava sp. zn. 9Co 17/2012 nesprávne poskytnutie zdravotnej starostlivosti s následkom smrti dcéry 16.596,96 eur (matka), Krajský súd Trnava sp. zn. 29Co/168/2019 zo dňa 29.9.2020 - nesprávne poskytnutá zdravotná starostlivosť s následkom smrti - manželke 30.000 eur, plnoletej dcére 18.000 eur.

14. S poukazom na uvedené, a predovšetkým na skutočnosť, že žalobkyňa je mladá žena, v produktívnom veku, tiež na intenzitu zásahu do jej osobnostných práv (narušenie rodinného života, rozvíjania vzťahov, strata dôstojnosti, intimity v dôsledku straty prsníka, nemožnosti plánovať ďalšie deti) a tiež na osobu škodcu, ktorým je žalovaná ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, miesto, kde pacienti prichádzajú s dôverou, že im bude poskytnutá adekvátne lekárska starostlivosť, od ktorého pacient očakáva vysokú odbornosť a ktorému vkladá absolútnu dôveru pri riešení jeho zdravotných komplikácií, zohľadniac fakt, že k určitej miere zásahu (nepochybne výrazne menšej) by došlo i bez konania žalovaného (psychické následky spojené so zistením karcinómu a s liečbou chemoterapiou a rádioterapiou), sa súdu prvej inštancie javila primeraná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur. Vo zvyšnej časti, t.j. nad výšku takto priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, súd prvej inštancie žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

15. O nároku na náhradu trov konania žalobkyne súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa mala úspech čo do merita veci, teda v otázke zásahu do osobnostných práv, neúspech mala v časti nepriznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej výška však závisela od úvahy súdu. Preto súd prvej inštancie žalobkyni priznal proti žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

16. V zákonnej lehote sa proti tomuto rozsudku odvolala žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu.

17. Žalobkyňa priznanú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom prvej inštancie považovala za nedostatočnú, neadekvátnu a neprimerane nízku, a to s ohľadom na viaceré zásadné východiska vyplývajúce z právnej úpravy, rozhodovacej praxe a právnej doktríny. Napadnuté rozhodnutie je podľa názoru žalobkyne neakceptovateľný precedens, ktorý sa nedá považovať za spravodlivé rozhodnutie.

18. Uviedla, že je mladá žena, manželka, matka maloletého dieťaťa, ktorá pracovala, viedla usporiadaný život, primerane sa socializovala a rozvíjala vzťahy so svojím okolím. Počas tehotenstva zistila, že má rok, napriek pozitívnemu histologickému nálezu, ktorý mal žalovaný k dispozícii, neliečený najinvasívnejší karcinóm prsníka. Okrem všetkých útrap spojených s absolvovaním desiatok náročných vyšetrení počas tehotenstva a následnej invazívnej onkologickej liečbe bezprostredne po narodení dieťaťa, bola odlúčená od svojho dieťaťa v emocionálne najvýznamnejšom období.

19. Súd prvej inštancie ignoroval závažnú skutočnosť, že doba jej celkového prežívania je výrazne skrátená v priamej príčinnej súvislosti s neposkytnutím zdravotnej starostlivosti zo strany žalovaného a v súlade s aktuálnymi vedeckými poznatkami so žiadnymi šancami na dlhodobé prežívanie.

20. Súd prvej inštancie pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy nesprávne poukázal na rozhodovaciu prax súdov. Tá v tejto veci nemôže byť aplikovateľná, a to ani primerane, resp. analogicky. Rozhodovacia prax súdov, na ktorú odkázal súd prvej inštancie, sa priamo netýka poškodených subjektov, ktorým bolo neoprávnene zasiahnuté do osobnostných práv, ale nárokov sekundárnych poškodených, pozostalých osôb. Prípady sekundárnych nárokov obetí neoprávnených zásahov vykazujú viaceré zásadné špecifiká a odlišnosti, majú rozdielny právny základ, v dôsledku ktorých žiadnymi interpretačnými postupmi možno dospieť k odvodneniu aplikácie týchto rozhodnutí na posudzovaný prípad. V prvom rade sa dlhodobo viedla odborná diskusia, či sú vôbec nároky sekundárnych poškodených v slovenskom právnom prostredí príbuzné. V prípade sekundárnych poškodených právo na kompenzáciu vzniká za poškodenie iného subjektu, ktorý už spravdla nie je subjektom práva. Primerané zadosťučinenie má v prípade sekundárnych poškodených primárny sankčný efekt. Aktívne vecne legitimovaný subjekt tam nie je osoba, ktorej bolo priamo zasiahnuté do osobnostných práv postupom non lege artis, čo má zásadný vplyv na jej duševné, ako aj fyzické prežívanie, ale ide o náhradu blízkych osôb. V sporoch spravdla vystupujú viaceré aktívne vecne legitimované subjekty (blízkej osoby), ktorých nároky sa v konaní prelínajú. Chránené sú iné aspekty jednotlivých osobnostných práv, keďže pri sekundárnych poškodených ide najmä o duševné útrapy, smútok a podobne zo straty blízkej osoby. Je tak daná celkom iná kauzalita následkov ujmy primárnych a sekundárnych obetí vo vzťahu k protiprávnemu konaniu škodcu. Pre stanovenie výšky nemajetkovej ujmy sú rozhodujúce celkom iné kritériá, ktoré vyplývajú zo samotnej povahy a podstaty sekundárnych nárokov pozostalých osôb. Postup súdu prvej inštancie, ktorým dospel v rozhodovacej činnosti k ustáleniu výšky náhrady nemajetkovej ujmy, je podľa žalobkyne s ohľadom na tieto závery nesprávny.

21. Súd prvej inštancie uviedol, že vyššia náhrada bude prichádzať do úvahy v prípadoch úmyselného zásahu do práva na ochranu osobnosti, ako v prípade nedbanlivosti. Tento argument je síce vo všeobecnej rovine správny, avšak v kontexte zásahu do osobnostných práv, spôsobených nesprávnym poskytnutím zdravotnej starostlivosti, je nepoužiteľný a absurdný. V týchto prípadoch sa do úvahy berie výlučne miera a rozsah nedbanlivosti, nakoľko v rozumnej rovine nemožno očakávať, že by zdravotnícky personál pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti úmyselne spôsobil pacientovi ujmu na zdraví alebo smrť. Už samotné okolnosti, ktoré súd prvej inštancie uviedol, podľa názoru žalobkyne odôvodnil jej nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v podstatne vyššej miere, ako je priznanie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur, ktorá sa súdu prvej inštancie javila ako primeraná.

22. Súd prvej inštancie síce správne odkázal na § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, avšak v tomto smere nezohľadnil viaceré relevantné skutočnosti. Z hľadiska primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy mali byť súdom prvej inštancie do úvahy vzaté aj iné hodnotiace kritériá, ktoré vychádzajú z písomných a ústnych prednesov, ako aj z vykonaného dokazovania. Zodpovednosť rušiteľa sa pri neoprávnenom zásahu do osobnostných práv posudzuje podľa objektívneho princípu a na vznik zodpovednosti stačí ohrozenie práv osoby. V tomto prípade došlo k ohrozeniu jej práv - pravá na život, čo súd prvej inštancie v rozhodnutí celkom opomenul, ale aj k samotnému poruchovému následku. Život a zdravie predstavujú hodnoty, ktoré sú právnym poriadkom mimoriadne chránené. Život a zdravie sú chránené absolútne, t.j. voči každému protiprávnemu zásahu či útoku. Žalovaný ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti zasiahol do jej zdravia, do jej najintímnejšie sféry. Práve zdravie je najvýznamnejší faktor ovplyvňujúci kvalitu ľudského života.

23. Z jej repliky zo dňa 7.4.2020, podloženej citovanými vedeckými a medicínskymi závermi, vyplývajú najzásadnejšie skutočnosti. Nad rámec znaleckého dokazovania, z pohľadu odborných a vedeckých záverov, má neposkytnutie zdravotnej starostlivosti v súlade s aktuálnymi medicínskymi poznatkami pri tak agresívnom type onkologického ochorenia za následok včasný relaps ochorenia, vznik metastáz a výrazne kratšie celkové prežívanie. Len včasná diagnostika a následná intenzívna liečba ochorenia jej dávala šancu na úplné vyliečenie. Zo záverov vyšetrení vyplýva progresia rastu primárneho nádoru v priebehu obdobia neposkytnutia zdravotnej starostlivosti žalovaným. Progresia onkologického ochorenia od roku 2017 do zahájenia liečby v roku 2018 je nespochybniteľná. V období neposkytnutia zdravotnej starostlivosti žalovaným, došlo k veľkostnej progresii tumoru zo štádia II. na pokročilé štádium III. V zdravotných záznamoch sa hovorí o masívnom narastie lezie. Výrazný progres onkologického ochorenia, rapidný nárast nádoru a celkovej lezie onkologického ochorenia bol zapríčinený práve neposkytnutím zodpovedajúcej zdravotnej starostlivosti žalovaným.

24. Žalobkyňa upozornila na závery znaleckého posudku FORENSIC. Tam sa konštatuje, že za predpokladu, že by bola zaznamenaná diagnóza zhubného nádoru prsníkov ešte v roku 2017, po zhladnutí histologického záveru zo dňa 15.2.2017 lekárom klinickej špecializácie, bolo by napriek jej gravidite možné zahájiť liečbu karcinómu prsníka - bez nutnosti ukončenia gravidity. Ďalej sa tam uvádza, že bola zaznamenaná veľmi pravdepodobná prítomnosť solitárnej kostnej metastázy v kosti panvy. Je možné predpokladať, že ak by bola liečba u zahájená skôr, k diseminácii ochorenia by nemuselo dôjsť, resp. by mohlo dôjsť s významnejšou pravdepodobnosťou.

25. Žalovaný ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti prostredníctvom svojich zdravotníckych pracovníkov nezabezpečil poskytnutie zdravotnej starostlivosti lege artis, v dôsledku čoho došlo k závažnému a nezvratiteľnému zhoršeniu jej zdravotného stavu. Žalovaný neposkytnutím adekvátnej zdravotnej starostlivosti nielenže zasiahol do práva na ochranu jej zdravia, ale aj do práva na život, nakoľko progres onkologického ochorenia počas obdobia jedného kalendárneho roka dospel do štádia, kedy je medicínsky absolútne vylúčené vyliečenie sa. S ohľadom na progres onkologického ochorenia počas jedného roka má neposkytnutie zdravotnej starostlivosti žalovaným pre ňu fatálne následky s nepriaznivými až žiadnymi vyhliadkami na prežitie, resp. značné skrátenie stavu bez relapsu a skrátenie celkového času prežitia. Neoprávnený zásah do osobnostných práv nepochybne spočíva aj v zásahu do práva na život, výraznej straty šance na dlhší život a rozvíjanie súkromných a rodinných vzťahov, a to s manželom, dieťaťom a ďalšími príbuznými.

26. Ďalej žalobkyňa akcentovala, že akékoľvek, a to aj len elementárne pochybenia poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ohrozujúce život a zdravie, sú neakceptovateľné. Hoci je zodpovednosť za zásah do osobnostných práv zodpovednosťou objektívneho charakteru, otázka miery zavinenia pôvodcu je pre stanovenie výšky satisfakcie podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka zásadným spôsobom spoluurčujúca. Pri hodnotení zavinenia je potrebné hodnotiť hrubú nedbanlivosť alebo dokonca sériu takýchto hrubých nedbanlívostí pôvodcov neoprávneného zásahu hodnotiť podstatne prísnejšie, čo by sa malo prejaviť aj vo výške stanovenej relatívnej satisfakcie. Zo znaleckého posudku vyplýva, že v tomto prípade došlo žalovaným k reťazeniu čiastkových pochybení pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, ktoré napokon viedli k zohľadneniu nesprávneho diagnostického záveru, a tým k podhodnoteniu zdravotného stavu pacientky s vážnou onkologickou diagnózou. Je nepochybné, že išlo zo strany viacerých zdravotných pracovníkov žalovaného o súhrn viacerých čiastkových pochybení, ktoré sa nedajú hodnotiť inak ako hrubá nedbanlivosť a zanedbanie elementárnych povinností. Podľa žalobkyne

neexistujú žiadne legitímne dôvody na to, aby súdy pri ustálení výšky nemajetkovej ujmy pristupovali mimoriadne reštriktívne a bagatelizovali tým zodpovednosť poskytovateľov zdravotnej starostlivosti na úkor poškodených osôb v oblasti života a zdravia, ktoré zásadne ovplyvňuje všetky aspekty prežívania človeka osobnostnej sfére, v tomto prípade dokonca výrazne skrátenú dĺžku života.

27. Súd prvej inštancie sa ďalej podľa žalobkyne vôbec nevysporiadal s tým, že okrem satisfakčnej funkcie právna doktrína, ako aj rozhodovacia prax slovenských a českých súdov priznáva primeranému zadosťučineniu aj preventívno-sankčnú funkciu. V rozhodnutí súdu musí byť optimalizované medzi satisfakčným a sankčným pôsobením primeraného zadosťučinenia, medzi ktorými existuje vzťah komplementarity, ako aj vzťah konkurencie. Súd prvej inštancie v priznanom zadosťučinení vôbec nezohľadnil preventívno-sankčné pôsobenie primeraného zadosťučinenia. Pritom tak zásadné a zároveň elementárne pochybenia v procese diagnostiky a administrácie zdravotnej dokumentácie, ako v tomto prípade, sú u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v modernej a digitalizovanej medicínskej dobe neprípustné.

28. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku uviedol, že náhrada nemateriálnej ujmy v peniazoch slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy. Žiadnym spôsobom však nezohľadnil to, že žalobkyňa je žijúca pacientka so smrteľným onkologickým ochorením, ktoré sa v dôsledku neoprávneného zásahu žalovaného dostalo do takého štádia, že je neriešiteľné. Prakticky každý deň, každé pravidelné vyšetrenie (do dnešného dňa je neustále monitorovaná v Národnom onkologickom ústave v Bratislave) sa musí vysporiadať so skutočnosťou, že opätovná diseminácia (metastázovanie) rakoviny sa môže kedykoľvek vyskytnúť, čo bude viesť k predčasnému úmrtiu - t.j. neustále pretrváva u nej obava o život, čo prirodzene ovplyvňuje všetky aspekty jej života a osobnostného prežívania.

29. Žalovaný ani intervenient nespochybnili základ nároku, spochybňovali výšku nemajetkovej ujmy. Ústava SR v čl. 40 pritom garantuje každej fyzickej osobe právo na ochranu zdravia, a preto zásah do ústavou chránených hodnoty sa prirodzene musí spájať s náležitou ústavne garantovanou ochranou tejto hodnoty. Neoprávnený zásah do práva na ochranu zdravia, nekonaním lege artis predstavuje fatálne zlyhanie, ktoré je v rozpore s poslaním subjektu, ktorého podstatou činnosť je vyliečenie z choroby, záchrana života a zabránenie vzniku zdravotných komplikácií.

30. Záverom odvolania žalobkyňa zhrnula, že ujma na jej zdraví je nezvratná. Všetky bežné radosti zo života tak vystriedal neustály strach a úzkosť z toho, či nenastane skorý relaps onkologického ochorenia s rýchlym priebehom vedúcim k smrti. Zo strany žalovaného nedošlo ani raz k akejkoľvek forme zadosťučinenia, napríklad ospravedlneniu. Vzhľadom na nereparovateľné, neodstrániteľné a akýmkoľvek spôsobom nenahraditeľné následky neoprávneného zásahu do jej osobnostnej sféry, je primerané zadosťučinenie v peniazoch jediným možným spôsobom kompenzácie vzniknutej mimoriadne závažnej ujmy. Ani v slovenských podmienkach nie je výnimočné priznávanie náhrady nemajetkovej ujmy v podstatne vyššom v rozsahu, ako to urobil súd prvej inštancie.

31. Na tomto základe žalobkyňa žiadala odvolací súd, aby napadnuté rozhodnutie vo výrokoch I. a II. zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie, a teda zaviazže žalovanú na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100.000 eur.

32. K odvolaniu žalovanej sa žalovaný ani intervenient na strane žalovaného písomne nevyjadrili.

33. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“) bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom výroku II. čiastočne zmeniť podľa § 388 CSP a vo zvyšku potvrdiť podľa § 387 CSP.

34. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. odvolaním napadnutý nebol, preto je v tejto časti právoplatný a rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý. Výrok III. napadnutého rozhodnutia o trovách konania zanikol v dôsledku zmeny rozhodnutia a o trovách konania je nanovo rozhodnuté týmto rozhodnutím (§ 396 ods. 2 CSP).

35. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia v intenciách odvolania žalobkyne odvolací súd zistil, že odvolanie je čiastočne dôvodné, pretože súdom prvej inštancie priznaná náhrada nie je dostatočne

primeraná. Odvolací súd dôsledne vychádzal iba zo skutkových zistení súdu prvej inštancie a vec posúdil na základe ustanovení právnych predpisov použitých aj súdom prvej inštancie (§ 11 a § 13 OZ).

36. Odvolací súd sa stotožňuje so žalobkyňou, že porovnanie náhrad priznávaných pri nemajetkovej ujme vzniknutej v doprave nie je bez ďalšieho úplne vhodným pre rozhodovanie o nemajetkovej ujme vzniknutej v dôsledku pochybení pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. V prípade zdravotnej starostlivosti je opodstatnená všeobecná požiadavka, že pri jej poskytovaní nesmie dochádzať k zásadným pochybeniam alebo triviálnym omylom. Tieto musia byť vylúčené pre mimoriadny význam zdravia pre každého človeka a s tým spojenú požiadavku na vysokú profesionálnu odbornosť lekárov a ostatných zdravotníckych pracovníkov. Ak k zásadným pochybeniam alebo triviálnym omylom pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti dôjde, musia následky s tým spojené akcentovať sankčný a preventívny charakter v zásade vo vyššej miere ako následky ujmy vzniknutej v doprave. Preto porovnanie náhrady nemajetkovej ujmy vzniknutej pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti s výškami náhrad nemajetkovej ujmy priznaných v súvislosti poškodením zdravia v doprave je pri porovnateľnom zásahu v zásade namieste vyššia náhrada pri poškodení zdravia v rámci poskytovania zdravotnej starostlivosti, než pri poškodení zdravia v doprave.

37. Pokiaľ teda súd prvej inštancie vychádzal pri svojom rozhodnutí z náhrad priznávaných rodičom, ktorých dieťa zahynulo pri dopravnej nehode vo výške cca 25.000 eur, bolo potrebné zohľadniť, že v prípade obdobného zásahu do práv na ochranu osobnosti v rámci poskytovania zdravotnej starostlivosti, by mala byť poskytnutá náhrada vyššia.

38. V súdnej veci je však obtiažnou porovnateľnosť zásahu do práva na ochranu osobnosti sekundárnej obeť, v porovnávaných prípadoch pozostávajúcej po obeti dopravnej nehody, so zásahom do práv na ochranu osobnosti primárne dotknutej osoby, ktorej ujma spočíva v poškodení zdravia jej samotnej. Principiálne však aj odvolací súd považuje za správny záver súdu prvej inštancie, že nemajetková ujma pri zásahu do práv na ochranu osobnosti spočívajúcom v smrti vlastného dieťaťa je intenzívnejšia, než nemajetková ujma prichádzajúca do úvahy z iných zásahov spôsobených bezprostredne dospelému. Pokiaľ teda súd prvej inštancie použil pre porovnanie priznávanej náhrady prípady pozostávajúcich rodičov po deťoch zomretých pre nesprávne poskytnutú zdravotnú starostlivosť, jednalo sa o porovnanie relevantné. Absentovalo pri ňom však zohľadnenie, v čom spočívala nesprávne poskytnutá zdravotná starostlivosť. Ako bolo uvedené vyššie, musia byť požiadavky na bezchybný výkon zdravotnej starostlivosti veľmi vysoké. Nevyhnutné je však akceptovať, že ako v každej ľudskej činnosti, aj v zdravotnej starostlivosti je úplné vylúčenie chýb nedosiahnuteľným ideálom. Dôležité je potom rozlišovať mieru závažnosti pochybení a aj v závislosti od nej určovať výšku náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do práv na ochranu osobnosti. V neposlednom rade aj pre vyššie uvedený dôraz na sankčný a prevenčný funkciu náhrady nemajetkovej ujmy. Zásadné pochybenie alebo triviálny omyl preto budú odôvodňovať podstatne vyššiu náhradu ako pochybenie na hrane postupu lege artis.

39. Vzhľadom na uvedené podrobil odvolací súd podrobnejšiemu rozboru prípady nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti uvádzané súdom prvej inštancie pre porovnanie s posudzovanou vecou a zameral sa v nich na mieru intenzity pochybenia poskytovateľa zdravotnej starostlivosti.

40. V prípade vedenom Najvyšším súdom SR pod sp. zn. 6Cdo 168/2010 (priznaných rodičom zomrelej maloletej dcéry po 33.194 €) spočívalo pochybenie pri zdravotnej starostlivosti v tom, že v kritickom čase (r. 1981) už bola k dispozícii (i keď obmedzená) ultrasonografická diagnostika a katetrizácia srdca, za pomoci ktorých bolo možné potvrdiť, prípadne vyvrátiť správnosť diagnózy srdcovej vady. Súd tu dospel k záveru, že v danom prípade bolo nevyhnutné vykonať aj náročnejšie diagnostické vyšetrenie a tak predísť možnému prípadnému omylu pri stanovení správnej diagnózy srdcovej vady. Ak takto žalovaná (jej lekári) pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti nepostupovala, nehodnotila zistiteľný stav podľa súčasných poznatkov lekárskej vedy a teda jej konanie pri výkone zdravotníckych služieb považoval za postup non lege artis.

41. V prípade rozhodnutia KS Nitra sp. zn. 25Co 18/2013 (priznaných 20.000 eur matke zomretého maloletého syna) spočívalo pochybenie pri výkone zdravotnej starostlivosti v tom, že po prijatí pacienta a následnej stabilizácii jeho zdravotného stavu neboli použité všetky vyšetrovacie metódy, okrem štandardných vyšetrovacích metód. Ďalšie metódy mohli prípadne odhaliť všetky nástrahy súvisiace s charakterom zranenia pacienta a na ich základe by sa pri súčasnej úrovni zdravotníckej starostlivosti

dalo predísť náhlemu zhoršeniu zdravotného stavu, ktoré viedlo až k smrti pacienta. K pochybeniu tak došlo pri použití vyšetrovacích metód na komplexné zistenie zdravotného stavu pacienta a pri náhlom zhoršení jeho stavu tiež nesprávnym postupom pri oživovaní pacienta, a to hlavne z hľadiska včasného poskytnutia prvej pomoci.

42. Z oblasti zdravotnej starostlivosti odkázal súd prvej inštancie aj na rozhodnutie KS Trnava sp. zn. 9Co 17/2012 (priznaných 16.596 eur matke vydatej plnoletej dcéry), kde pochybenie pri zdravotnej starostlivosti spočívalo v neúplnej diagnostike urologického ochorenia pri hospitalizácii a neaplikovaní adekvátnej liečby s následkom smrti pacienta pre rozvoj sepsy a multiorgánové zlyhanie.

43. Napokon súd prvej inštancie odkazuje aj na prakticky súčasné rozhodnutie KS Trnava sp. zn. 29Co 168/2019 (správne 23Co 168/2019) z roku 2020, v ktorom prípade sa nejednalo o nárok rodiča vychádzajúci z úmrtia dieťaťa, ale o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pozostalej manželky (30.000 eur) a pozostalej plnoletej dcéry (18.000 eur) a pochybenie pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti tu spočívalo v oneskorenom diagnostikovaní a liečení neuroinfekcie.

44. Obdobne ako uvedené rozhodnutie, je z nedávneho obdobia (11/2019) aj rozhodnutie tunajšieho krajského súdu vo veci sp. zn. 17Co 160/2018 v ktorom prípade bolo pozostalému manželovi po pacientke (57 r.) priznaných 30.000 eur, pozostalej maloletej dcére 20.000 eur a dvom pozostalým plnoletým deťom po 10.000 eur. Pochybenie poskytovateľa zdravotnej starostlivosti (nemocnice) tu spočívalo v liečení infekcie neúčinným antibiotikom, následnom operačnom výkone v teréne s prebiehajúcou močovou infekciou a podcenení klinických ťažkostí pacientky a objektívnych prejavov krvácania vo včasnom pooperačnom období, ktoré pochybenia mali za následok smrť pacientky.

45. S výnimkou prvého uvedeného prípadu (NS SR sp. zn. 6Cdo 168/2010, kde pochybenie spočívalo v nepoužití obmedzene dostupnej diagnostickej metódy - sono v roku 1981) možno pri ostatných uvedených prípadoch konštatovať zásadné pochybenie poskytovateľa zdravotnej starostlivosti.

46. K zásadnému pochybeniu došlo pritom aj v prípade žalobkyne. I keď tu nešlo priamo o zdravotnícky výkon, ale o administráciu výsledkov vyšetrení, je závažnosť následku v podobe neskôr zahájenej liečby onkologického ochorenia vysoká. Je totiž všeobecne známe a stranami sporu nespochybnené, že včasné zahájenie liečby onkologického ochorenia je pri mnohých typoch onkologických ochorení kľúčovým k dosiahnutiu dobrých výsledkov liečby. V súlade s tým sú aj skutkové závery súdu prvej inštancie prijaté zo znaleckého posudku, v ktorom bol ako následok pochybenia žalovaného konštatovaný progres onkologického ochorenia žalobkyne. Pre prípad, že by k tomuto pochybeniu nedošlo, bolo v znaleckom posudku konštatované hypotetické zachovanie prsníka pri včasnom zahájení liečby. Právnym zástupcom žalobkyne tvrdená prognóza nedožitia 5 rokov od stanovenia diagnózy však zo zistení súdu prvej inštancie podložených závermi znaleckého posudku nevyplýva.

47. Z hľadiska závažnosti pochybenia poskytovateľa zdravotnej starostlivosti sa tak jedná o porovnateľný prípad ako vyššie uvedené (s výnimkou NS SR sp. zn. 6Cdo 168/2010). Z hľadiska následku sú tu však odlišnosti, keď v prípadoch KS Nitra sp. zn. 25Co 18/2013 (priznaných 20.000 eur) bolo následkom úmrtie maloletého syna a KS Trnava sp. zn. 9Co 17/2012 (priznaných 16.596 eur) bolo následkom úmrtie dospeléj dcéry. Ako bolo uvedené vyššie, nemajetková ujma pri zásahu do práv na ochranu osobnosti spočívajúcom v smrti vlastného dieťaťa je principiálne intenzívnejšia, než nemajetková ujma prichádzajúca do úvahy pri bezprostrednom zásahu do práv na ochranu osobnosti dospelého človeka. Čiastky priznané v uvedených prípadoch úmrtia vlastného dieťaťa by tak nemali byť dosahované v prípadoch náhrady nemajetkovej ujmy pri bezprostrednom zásahu do práv na ochranu osobnosti dospelého človeka.

48. Od uvedených rozhodnutí týkajúcich sa náhrad pozostalým rodičom však došlo v rozhodovacej praxi zjavne k posunu, a to dielom nepochybne aj v dôsledku ekonomických faktorov ako rast cenovej úrovne a miezd. Tomu nasvedčujú aj vyššie sumy náhrad priznané v zmienených veciach KS TT sp. zn. 23Co 168/2019 z roku 2020 a KS TN sp. zn. 17Co 160/2018, v ktorých prípadoch sa ani nejednalo o tak intenzívnu ujmu ako je strata vlastného dieťaťa a v týchto konaniach bolo pozostalému manželovi priznaných totožne po 30.000 eur a pozostalým deťom 20.000 eur, resp. 18.000 eur alebo 10.000 eur. Obdobne rozhodol o výške náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej pozostalým po pacientovi aj KS Košice vo veci sp. zn. 9Co 363/2019, v ktorej bolo pozostalému manželovi vo veku 52 r.

priznaných 30.000 eur a rovnaká suma bola priznaná každému z plnoletých synov. Pokiaľ teda súčasná rozhodovacia prax súdov vo veciach náhrady nemajetkovej ujmy vzniknutej zo zásadných pochybení pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti priznáva pozostalým manželom sumy pohybujúce sa vo výške cca 30.000 eur a pozostalým deťom priemerne sumy 20.000 eur, je nevyhnutné nahliadať na sumy priznávané pozostalým rodičom po detských pacientoch pred 10 rokmi vo výške cca 20.000 eur ako na neaktuálne a v týchto prípadoch úmrtí detských pacientov je potom možné uvažovať aj o sumách o niečo presahujúcich 30.000 eur. Samozrejme pri zohľadnení individuálnych okolností každého prípadu. Takto uvažovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy priznávaná pozostalým rodičom po detskom pacientovi je potom v zásade pomyselný strop náhrady, ktorú možno ako primeranú priznať samotnému dospelému pacientovi. Preto ani odvolanie žalobkyne, ktorou žiada zmenu napadnutého rozhodnutia a priznanie celej žalovanej sumy nie je dôvodné v celom uplatnenom rozsahu.

49. Čiastočne však zmena napadnutého rozhodnutia a priznanie vyššej čiastky náhrady, než súdom prvej inštancie judikovaných 10.000 eur dôvodná bola. Ako bolo zistené súdom prvej inštancie, zo strany žalovanej sa jednalo o elementárne administratívne pochybenie, v dôsledku ktorého došlo k oneskorenému informovaniu o skutočnej, podstatne závažnejšej diagnóze, a k oneskorenému zahájeniu správneho liečenia onkologického ochorenia, ktoré sa medzičasom významne rozvinulo. Ako významné je z hľadiska prognózy včasné diagnostikovanie a zahájenie liečby onkologického ochorenia je všeobecne známe a strany sporu túto notoriету ani nespochybňujú. Vedomie žalobkyne, že v dôsledku pochybenia žalovanej stratila možnosť skoršieho, a teda vysoko pravdepodobne efektívnejšieho liečenia svojho onkologického ochorenia, bude pre žalobkyňu nadhlo intenzívnou životnou úzkosťou. Úzkosťou vyvolanou zo strachu o svoj život, ale nemenej aj zo strachu z trápenia, ktoré by postihlo jej dcéru v detskom veku, manžela a ďalších najbližších v prípade predčasného úmrtia žalobkyne. Popri všetkých útrapách, ktoré žalobkyňa zažila pri intenzívnom liečení ochorenia a rekonvalescencii práve v období tesne po narodení svojej dcéry, a ktoré správne konštatuje súd prvej inštancie, tu je teda do budúca stále prítomná a intenzívna obava žalobkyne o ďalší vývoj jej zdravotného stavu a možnosti prežitia ako takého.

50. Je potrebné veriť, že tieto obavy nebudú naplnené, no strach z predčasného úmrtia a intenzívny pocit premárnenej šance skoršieho liečenia budú u žalobkyne nevyhnutne prítomné každodenne a intenzívne. To spolu s prakticky trvalým fyzickým zásahom do jej telesnej integrity, o ktorom bude žalobkyňa tiež logicky intenzívne s trápením uvažovať, že možno nemusel byť, keby...

51. Je zrejmé, že viaceré uvedené útrapy by žalobkyňa v nemalej miere prežívala aj v prípade riadneho postupu žalovanej a skoršieho zahájenia liečenia. Boli by však prosté vedomia o zbytočne premárnenej šanci na miernejší priebeh ochorenia a jeho liečenia, lepšie výsledky liečenia a nižšiu intenzitu následkov ochorenia. Aj s ťažkým údelom sa dá ľahšie zmieriť s vedomím, že bolo urobené všetko preto, aby nenastal, alebo aby bol miernejší. To žalobkyňu umožnené nebolo.

52. Pre uvedenú intenzitu zásahu do práva žalobkyne na ochranu osobnosti (najmä práva na zdravie, súkromie a ľudskú dôstojnosť) považoval odvolací súd pri zohľadnení vyššie uvedených východísk daných rozhodovacou praxou a jej vývojom, za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy v prípade žalobkyne sumu 25.000 eur. Vzhľadom na to, že rozhodnutím súdu prvej inštancie bola žalobkyňi priznaná suma 10.000 eur, zmenil odvolací súd zamietavú časť napadnutého rozhodnutia tak, že žalobkyňi priznal ďalších 15.000 eur a vo zvyšku výroky o zamietnutí žaloby potvrdil.

53. Vzhľadom na zmenu rozhodnutia odvolací súd rozhodol nanovo o náhrade trov konania podľa § 396 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V konaní o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z porušenia práv na ochranu osobnosti je potrebné posudzovať úspech vo veci v zásade z hľadiska rozhodnutia o základe tohto nároku, teda z hľadiska danosti samotného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a nie podľa pomeru priznanej/žalovanej sumy, ktorý je do istej miery závislý od úvahy súdu (I. ÚS 204/2017-13 z 19.4.2017). Vychádzajúc z uvedeného bola žalobkyňa v konaní plne úspešná a patrí jej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

54. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyselne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).